

The Very Last Northern Rhino

GASTON CORE

Echoes of the Vanishing

Marina Srnka
Gezien op 29 februari 2024
STUK, Leuven

Gaston Core's 'The Very Last Northern Rhino' unveils as a poetic *tableau* of entanglements between the fragility of nature and urban life, evoking a haunting world that hovers on the brink of extinction. As a starting point, the piece draws inspiration from the tragic demise of the last male rhino. Now, the only two surviving females wander around, unaware of their cosmic significance as the last of their kind, their innocence juxtaposed against the looming tragedy. (NL Vertaling onder)

06 MAART 2024

Before we encounter dancer Oulouy, a native of the Ivory Coast who now resides and creates in Barcelona, we're enveloped in sounds from the 'outside world': the hum of cars, snippets of conversations, and urban noise. Throughout the first part of the piece, the theatre is infiltrated by these echoes from the exterior—the real world asserts its presence, paradoxically coexisting within the theatre's confines, reality and virtuality converge as a persistent reminder that 'The Very Last Northern Rhino' is not just a symbol but walks around out there.

As he enters the stage, Oulouy is wrapped in black except for a pair of white socks subtly peeking out from his shoes. On a minimalist stage without decoration an uncanny sensation lingers in the air. The performer starts in a prayer-like position, where his hand movements oscillate between spirituality and urban fluidity, particularly evident in the intricate use of finger tutting technique. Initially, there is no music, he is the only medium of the tragic story implied in the title. His fingers sculpt various shapes, concealing and revealing one of his eyes, intertwining with fluid elegance, engaging in delicate interactions between fingers, and vibrations.

As the initial segments progress, the calm and intimate melody of one of J.S. Bach's ‘Goldberg Variations’ on piano resonates in the room, before gradually giving way to a rhythmic fusion of bass guitar and beatboxing by the Spanish artist Jorge de Rocha. De Rocha’s engaging music infuses the performance with a rich auditory landscape that resonates deeply with the emotional currents and shifts of in Oulouy’s dance.

Next to the music, the lighting undergoes constant transformation, shifting from golden yellows to whites and cinematic blues, illuminating various focal points and creating dynamic shapes that direct our gaze to the dancer. Yet, the dancer quickly escapes its embrace, going in and out of darkness and illumination. Interestingly, in one moment the light creates the lemniscate mark of infinity on the floor. As he stands in the middle, his double shadows fall inside the two parts.

No longer ‘hiding’ his face, Oulouy’s hands start to traverse the imagined space, shaping it like fluttering butterflies. From hands, the movement organically extends to encompass other parts of his body, as he gradually rises and transitions into subtle body shifts and nuanced movement qualities. At times, it traverses the realm of animalistic and mimetic expression before seamlessly transitioning into a fusion of urban and contemporary dance, accentuating intricate footwork and 'rubber' knees.

Following the initial prayer-like invocation and the subsequent tranquil exploration, the dancer's movement vocabulary undergoes a metamorphosis into rapid and virtuosic house and hip-hop sequences. He effortlessly glides through the space, the squeaking of his shoes echoing his fearless agility. With a grin and palpable liveliness, he exudes the pure joy of movement.

The notion of embracing death with joy felt like a precarious balancing act

However, this exuberant energy somehow fails to reverberate beyond him. His boundless energy, while captivating, feels almost futile as he remains encapsulated within the confines of the black box, like a bird of paradise confined within a cage. As the Frenck philosopher and poet Paul Valéry put it, we dance because Man has ‘too much energy for his own needs’. To this Core could add that we dance because there is not much else to do anymore with the space and time allotted today to us.

He traverses the space with geometrical precision, tracing its lines and dancing on its edges, occasionally reaching beyond its confines or gazing upwards in search of alternate avenues of escape. These movements culminate in his final display of unrestrained freedom, followed by an abrupt departure from the stage that reminds us of the fleeting nature of existence. For the Northern Rhino it is too late.

‘The Very Last Northern Rhino’ is a multilayered metaphor. Oulouy embodies both the presently lived tragedy, the spectral echoes of past and the troubling forecast of the future. A pervasive sense of environmental crisis and ‘doomsday’ persist on the surface of the piece, reflecting the chaos of contemporary existence. However, as articulated by Core, there exists within this chaos a potential for discovering a certain serenity: ‘(…) thinking about the imminent and the possibility of finding peace amidst the chaos of the world.’

As the performance reaches its peak, however, I find myself struggling with this conclusion. The notion of embracing death with joy felt like a precarious balancing act, between optimism and Western appropriation. Who is dancing with joy here? The ending seemed a bit forced. I am not certain that the notion of dance and joy in the moment or celebrating the life that was (or is) aligns well with the dark subject matter. I don't feel like celebrating in the face of extinction. Additionally, the staging by the white choreographer of a vulnerable black man akin to a vulnerable rhino skirts dangerously close to problematic territory, at the very least creating a distinct sense of discomfort.

The virtuosity of the performance and the slick and sure-handed elegance of the form stands in stark contrast to the bleak topic. Certain segments, particularly those marked by heightened virtuosity, bordered on the verge of excess or prolonged duration. This imbalance between form and content detracted from the overall cohesion of the piece, at times veering toward the realm of overindulgence.

Gaston Core's 'The Very Last Northern Rhino' is a captivating rhapsody that fuses different dance styles and conflicting emotions. It explores humanity's precarious relationship with the natural world and signals the audience to confront the fragility of existence. As the final notes lingered in the air, we were not only a mere spectator but participators, reflecting on our very own existence. So yes, the performance is an evocative rumination on life, death, time and extinction. But I'm not sure the Rhinos would share in our joyful celebrations on their behalf.

NL Vertaling

Echo's van het verdwijnen: De allerlaatste Noordelijke neushoorn van Gaston Core

Gaston Core's 'The Very Last Northern Rhino' verknopt in een poëtisch tafereel de kwetsbaarheid van de natuur met die van het stadsleven. Het stuk roept een spookachtige wereld op die balanceert op de rand van uitsterven. Het werk is geïnspireerd op de tragische dood van de laatste mannelijke neushoorn. De enige twee overlevende vrouwtjes dwalen nu rond zonder besef van hun kosmische betekenis als laatste van hun soort. Hun onschuld steekt schril af tegen de dreigende tragedie.

Voordat we danser Oulouy, een Ivoriaan die nu in Barcelona woont en werkt, ontmoeten omgeven geluiden uit de 'buitenwereld' ons: gezoem van auto's, flarden van gesprekken en andere stadsgeluiden. Tijdens het eerste deel van het stuk dringen deze echo's van buitenaf het theater binnen. De 'echte' wereld laat zich gelden. Realiteit en virtualiteit staan op paradoxale wijze rug aan rug binnen de muren van het theater, als een voortdurende herinnering aan het feit dat 'The Very Last Northern Rhino' niet zomaar een symbool is, maar daarbuiten werkelijk rondloopt.

Als hij het podium betreedt is Oulouy gehuld in het zwart, op een paar witte sokken na die subtiel uit zijn schoenen piepen. Er heerst een *unheimliche* sfeer op het minimalistische, kale podium. De performer opent in een soort gebedshouding. Zijn handbewegingen houden het midden tussen spirituele figuren en stedelijke, complexe vingervlugge communicatie. Aanvankelijk is er geen muziek, hij is de enige drager van het tragische verhaal dat de titel oproept.

Met zijn vingers vormt hij vele figuren. Ze verbergen en onthullen een van zijn ogen, verstrengelen zich met elkaar met soepele elegantie, met delicate interacties tussen zijn vingers en zijn vibrerende lijf.

Terwijl dit eerste deel zich ontwikkelt, weerklinkt de kalme en intieme melodie van een van J.S. Bachs 'Goldbergvariaties' op piano in de ruimte. Geleidelijk maakt deze plaats voor een ritmische fusie van basgitaar en *beatboxing* door de Spaanse artiest Jorge de Rocha. De Rocha's meeslepende muziek geeft de voorstelling van een rijke auditieve achtergrond die sterk resoneert met de emotionele bewegingen en verschuivingen in Oulouy's dans.

Naast de muziek transformeert ook de belichting voortdurend, van goudgeel naar wit en filmisch blauw. Ze verschuift van plek naar plek, met beweeglijke vormen die onze blik steeds op de danser richten. De danser onttrekt zich echter vaak aan die omarming van licht en hult zich dan eer in het duister. Een intrigerend moment volgt als het licht een lemniscaat, symbool van oneindigheid, laat verschijnen op de vloer. Daar hij net in de midden knoop staat valt zijn dubbele schaduw dan samen met de twee lichtvlekken aan weerszijden ervan.

Eens Oulouys handen zijn gezicht niet langer 'verbergen', gaan ze de ingebeelde ruimte doorkruisen en geven ze die vorm als fladderende vlinders. Vanuit zijn handen breidt de beweging zich organisch uit naar andere delen van zijn lichaam, terwijl hij geleidelijk oprijst en overgaat tot subtiele verschuivingen in zijn lichaam en genuanceerde bewegingskwaliteiten. De wereld van dierlijke en mimetische expressie gaat hier naadloos over in een fusie van *urban dance* en hedendaagse dans, met de nadruk op ingewikkeld voetenwerk en 'rubber" knieën.

Op de eerste gebedsachtige bezwering en de erop volgende rustige verkenning ondergaat het bewegingsvocabulaire van de danser een metamorfose naar snelle en virtuoze house- en hiphopsequenties. Hij glijdt moeiteloos door de ruimte, het piepen van zijn schoenen weerspiegelt zijn onverschrokken behendigheid. Met zijn grijns en voelbare levendigheid straalt hij pure bewegingsvreugde uit.

Het idee om de dood met vreugde te omarmen voelde als een precaire evenwichtsoefening

Deze uitbundige energie valt echter op een vreemde manier dood. Hoe boeiend ook, zijn tomeloze energie krijgt iets vergeefs doordat ze opgesloten blijft binnen de zwarte doos van het podium. Alsof we een paradijsvogel in een kooi zagen. De Franse filosoof en dichter Paul Valéry zei al dat we dansen omdat de mens 'te veel energie heeft voor zijn eigen behoeften'. Core voegt hier blijkbaar aan toe dat we dansen omdat er niet veel meer te doen is met de ruimte en tijd die ons vandaag de dag nog rest.

Oullouy doorkruist de ruimte met geometrische precisie, trekt lijnen en zoekt randen op. Af en toe reikt hij voorbij die grenzen of kijkt hij omhoog, op zoek naar een uitweg. Deze bewegingen culmineren in een laatste vertoning van ongebreidelde vrijheid, gevolgd door een abrupt vertrek. dat herinnert ons aan de vluchtigheid van het bestaan. Voor de Noordelijke Neushoorn is het te laat.

The Very Last Northern Rhino' is een sterk gelaagde metafoor. Oulouy belichaamt zowel de vandaag beleefde tragedie als de spookachtige echo's uit het verleden

en de verontrustende vooruitzichten voor de toekomst. Een alomtegenwoordig gevoel van een ecologische crisis en een komende dag des onheils zweeft over het stuk, als een weerspiegeling van de chaos van het leven vandaag. Core zegt echter dat deze chaos potentieel kan leiden tot sereniteit: '(...) nadenken over wat komt en de mogelijkheid om tot rust te komen te midden van de chaos van de wereld.

Eens de voorstelling tot een hoogtepunt komt, merk ik echter dat ik moeite heb met deze conclusie. Het idee om de dood met vreugde te omarmen voelde als een precaire evenwichtsoefening halfweg optimisme en westerse toe-eigening. Wie danst hier met vreugde? Het einde leek een beetje geforceerd. Ik twijfel of de notie van dans en vreugde in het moment of het vieren van het vergane (of nog doorgaande) leven te verenigen valt met het sombere thema. Ik heb geen zin om te feesten met zicht op de ondergang. Bovendien lijkt het me hoogst problematisch dat een witte choreograaf een kwetsbare zwarte man neerzet in dezelfde positie als de kwetsbare neushoorn.

De virtuositeit van de voorstelling en de gladde en trefzekere elegantie van de vorm staan in schril contrast met het sombere onderwerp. Vooral de delen die getuigen van een bijzondere virtuositeit zitten op het randje van langdradigheid. Dit gebrek aan evenwicht tussen vorm en inhoud deed afbreuk aan de algehele samenhang van het stuk. Soms zweemde het zo naar zelfgenoegzaamheid.

Gaston Core's 'The Very Last Northern Rhino' is een meeslepende rapsodie die diverse dansstijlen en tegenstrijdige emoties laat versmelten. Het verkent de precaire relatie van de mensheid tot de natuur en doet het publiek zich bezinnen over de kwetsbaarheid van het leven. Terwijl de laatste noten nog in de lucht hingen waren we niet langer toeschouwers, maar deelnemer die tobden over hun eigen bestaan. Dus ja, de voorstelling is een suggestieve overpeinzing over leven, dood, tijd en uitsterven. Maar ik betwijfel of de neushoorns zouden instemmen met onze vreugdevolle vieringen in hun naam.